

**Πλαίσιο Αντίληψης και Συνεργασίας
για την ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής και προαγωγής υγείας
ΜΕΤΑΞΥ**

**της 7ης Υγειονομικής Περιφέρειας Κρήτης και της Περιφερειακής Διεύθυνσης
Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης**

Στο Ηράκλειο σήμερα, την 4^η Αυγούστου 2016, ημέρα Πέμπτη, τα κάτωθι συμβαλλόμενα μέρη:

- Η 7η Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης, που εδρεύει στο Ηράκλειο, επί του 3ου χλμ Εθνικής Οδού Ηρακλείου Μοιρών (Εσταυρωμένος), νομίμως εκπροσωπούμενη από τη Διοικήτρια της 7ης Υγειονομικής Περιφέρειας Κρήτης, **Ελένη Μαυρομμάτη**,
- Η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης, που εδρεύει στο Ηράκλειο, επί της οδού Λ. Κνωσσού 6, νομίμως εκπροσωπούμενη από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης Κρήτης, **Γεώργιο Τερζάκη**

τα οποία θα αποκαλούνται στο εξής χάριν συντομίας «μέρη», συνέταξαν το παρόν Πλαίσιο Αντίληψης και Συνεργασίας, έχοντας θέσει σαν κοινό στόχο την αμοιβαία συνεργασία και υποστήριξη δράσεων στον τομέα της αγωγής και προαγωγής υγείας και το οποίο αναλύεται ως ακολούθως:

1. Αναγνωρίζουν από κοινού ότι:

Η ανάπτυξη συνεργασιών και συνεργειών μεταξύ τους και με άλλους φορείς του δημόσιου ή/και ιδιωτικού δικαίου για την υλοποίηση δράσεων και προγραμμάτων αγωγής και προαγωγής υγείας σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης αποτελεί πεδίο ιδιαίτερου ενδιαφέροντός τους, με σκοπό αφενός την ανάπτυξη εκπαιδευτικών διαδικασιών που στοχεύουν στη διαμόρφωση προτύπων συμπεριφοράς, οι οποίες προάγουν τη σωματική, πνευματική και κοινωνική ευεξία και αφετέρου την ανάπτυξη των δυνατοτήτων των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των οικογενειών αυτών να ελέγχουν και να βελτιώνουν την υγεία τους.

Η Αγωγή Υγείας αποτελεί βασικό άξονα της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και απαραίτητη προληπτική προσέγγιση στο χώρο της εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση προβλημάτων που εντοπίζονται στην κοινότητα και αφορούν μεταξύ άλλων στις διαπροσωπικές σχέσεις, στην αντικοινωνική συμπεριφορά, στην παραβατικότητα, στο κάπνισμα, στο αλκοόλ, στα ναρκωτικά, στα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, στην παχυσαρκία και κακή διατροφή, στην κακή στοματική υγιεινή, στην οδική ασφάλεια και στον ρατσισμό. Η Προαγωγή της Υγείας εμπλέκει το γενικό πληθυσμό και ειδικότερα τον μαθητικό πληθυσμό στα πλαίσια της καθημερινής του ζωής, εφοδιάζει τα άτομα με τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες για να ελέγχουν και να είναι υπεύθυνα για την υγεία τους και προωθεί δραστηριότητες που προάγουν την υγεία, με τη συνεργασία επιστημονικών φορέων.

Με την επίτευξη της απαραίτητης συνεργασίας και στο πλαίσιο της Αγωγής και Προαγωγής Υγείας, οι μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς, ενημερώνονται για τις ψυχο-σωματικές συνέπειες προτύπων συμπεριφοράς και εφοδιάζονται με τις κατάλληλες γνώσεις προκειμένου να κρίνουν

τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά τους, ενώ εξασκούνται σε δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας με απώτερο στόχο την βελτίωση και διατήρηση του επιπέδου υγείας τους.

Η δημιουργία κοινών ομάδων εργασίας θα επιτρέψει την εξειδίκευση των κοινών στόχων και την επικέντρωση στην υλοποίησή τους με την παραγωγή τεκμηριωμένων προτάσεων προς τη διοίκηση των συμπραττόντων μερών.

2. Συμφωνούν σε ένα κοινό πλαίσιο δράσης που αναφέρεται ενδεικτικά:

- στην ανάπτυξη και εφαρμογή ετησίων σχεδίων δράσης αγωγής και προαγωγής υγείας, τα οποία να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες κάθε σχολικής μονάδας, αξιοποιώντας ευκαιρίες συνεργασίας με τους γονείς και τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων αυτών, την κοινότητα και άλλους φορείς
- στην ενεργό εμπλοκή των εκπαιδευτικών, των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων και των επαγγελματιών υγείας
- στη στενή συνεργασία με κοινοτικές, κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και ψυχικής υγείας
- στη δημιουργία, ανταλλαγή και προώθηση ενημερωτικού και εκπαιδευτικού υλικού και την ενημέρωση για το ρόλο των φορέων υγείας της περιφέρειας
- στην πραγματοποίηση συναντήσεων εργασίας
- στην από κοινού διοργάνωση προγραμμάτων, ημερίδων, συνεδρίων και εκδηλώσεων διάχυσης γνώσης σε θεματικά πεδία που άπτονται της προαγωγής και αγωγής υγείας
- στην οργάνωση ειδικών προγραμμάτων προαγωγής της ψυχικής υγείας και πρόληψης των ψυχικών διαταραχών στο μαθητικό πληθυσμό σε συνεργασία και με στελέχη άλλων τομέων (ειδικών σε θέματα εξαρτήσεων, κακοποίησης παιδιών και εφήβων, κλπ.)
- στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς σε θέματα που σχετίζονται με την αγωγή και προαγωγή υγείας
- στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για επαγγελματίες υγείας σε θέματα διδακτικής
- στην επαφή του μαθητικού πληθυσμού με τις προσφερόμενες από τις μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας υπηρεσίες μέσω εκπαιδευτικών επισκέψεων
- στη διάχυση και διάδοση καλών πρακτικών Αγωγής Υγείας
- στην ενδυνάμωση και υποστήριξη σχολικών μονάδων για τη συμμετοχή τους στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας (Ε.Δ.Σ.Π.Υ.). Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας (Ε.Δ.Σ.Π.Υ.), στοχεύει στην ανάπτυξη υγιεινού τρόπου ζωής για όλα τα μέλη της σχολικής μονάδας (<http://www.schools-for-health.eu/she-network>).
- στην πιλοτική εφαρμογή δράσεων για την ανάδειξη Σχολείων Χωρίς Καπνό
- στη σύμπραξη για την υποβολή προτάσεων σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα
- στην αξιολόγηση των προγραμμάτων και δράσεων προαγωγής και αγωγής υγείας
- στη συνεργασία για τη διεξαγωγή ερευνών αναγκών και επιδημιολογικών ερευνών
- στη διερεύνηση νέων πεδίων συνεργασίας και στη συνέργεια για την ανάπτυξη νέων δράσεων κοινού ενδιαφέροντος.

3. Σκοπεύουν ενδεικτικά να συνεργαστούν επί της υλοποίησης των κάτωθι:

- **Πρόγραμμα καρδιολογικού ελέγχου παιδιών σχολικής ηλικίας:** Πρόγραμμα ελέγχου (screening) παιδικού πληθυσμού για καρδιοπάθειες με βάση το ιστορικό, κλινική εξέταση και ηλεκτροκαρδιογράφημα. Απευθύνεται σε παιδιά Γ' Δημοτικού. Στόχος του προγράμματος είναι η βελτίωση της ανίχνευσης οικογενών ή εκ γενετής καρδιοπαθειών στα παιδιά σχολικής ηλικίας, σπανίων σχετικά καταστάσεων, αλλά με αυξημένη νοσηρότητα ή θνησιμότητα αν δεν διαγνωσθούν έγκαιρα. Παράλληλα, μέσω του ελέγχου των παιδιών, δίνεται η δυνατότητα εντοπισμού (και ελέγχου) των οικογενειών των παιδιών με σχετικά νοσήματα. Διενεργείται στις δομές υγείας (κέντρα υγείας), οι παραπομπές γίνονται στο Παιδοκαρδιολογικό Ιατρείο ΠΑΓΝΗ, αλλά η ενημέρωση για το πρόγραμμα γίνεται εντός σχολείου με τη διανομή ενημερωτικού υλικού.
- **Αγωγή Υγείας- Σεξουαλική Αγωγή:** Πρόκειται για σειρά παρουσιάσεων για την αγωγή υγείας και τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, με ομάδα στόχο παιδιά Δ' Δημοτικού έως εφήβους που φοιτούν στο Λύκειο. Αποτελείται από τις ενότητες (α) Γνωρίζοντας το σώμα μας (Δ' - Ε' τάξης Δημοτικού), (β) Πρόληψη των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων (Γ' Γυμνασίου – Λύκειο) και (γ) Φάκελος Αντισύλληψη (Γ' Γυμνασίου – Λύκειο). Στόχος είναι να αποκτήσουν τα παιδιά βασικές γνώσεις για το σώμα τους, το αναπαραγωγικό σύστημα και την υγεία αυτών και υλοποιείται με παρουσιάσεις εντός των σχολικών μονάδων από τις μαίες των μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας της 7^{ης} ΥΠΕ Κρήτης.
- **Πρόγραμμα Πρόληψης και Αγωγής Στοματικής Υγείας:** Πρόκειται για πρόγραμμα παρέμβασης με εστίαση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, το οποίο βασίζεται στην ενημέρωση μαθητών και γονέων και στον έλεγχο της οδοντιατρικής κατάστασης των μαθητών. Υλοποιείται από το δίκτυο των οδοντιάτρων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και ομάδα στόχος είναι παιδιά που φοιτούν στο Νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό. Περιλαμβάνει παρουσίαση για θέματα στοματικής υγιεινής, εξέταση και φθορίωση των παιδιών. Στόχος είναι η ενημέρωση – ενεργοποίηση μαθητών και γονέων πάνω στα θέματα στοματικής υγείας, διδασκαλία στοματικής υγιεινής, συμβουλές διατροφής και έλεγχος οδοντιατρικής κατάστασης μαθητών. Το πρόγραμμα δύναται να συνδυαστεί με ενημερωτικές συναντήσεις γονέων στο χώρο του σχολείου σε συνεργασία με τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων. Υλοποιείται με τρεις προσεγγίσεις, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε σχολικής μονάδας και τον υπεύθυνο οδοντίατρο σε κάθε μονάδα. Οι παραπομπές γίνονται στα Οδοντιατρικά Ιατρεία των μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Απαιτείται συγκατάθεση γονέων για εξέταση και φθορίωση παιδιών, ενώ στο τέλος της εξέτασης ο γονέας ενημερώνεται για τα ευρήματα αυτής.
- **Πρόληψη μετάδοσης μικροβίων:** Πρόκειται για δράσεις ενημέρωσης των μαθητών για την πρόληψη μετάδοσης των μικροβίων. Ομάδα στόχος είναι παιδιά που φοιτούν στο Νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό και στόχος είναι η ενεργοποίηση των μαθητών σε θέματα υγιεινής των χεριών και του αναπνευστικού. Υλοποιείται με επισκέψεις και παρουσιάσεις υγειονομικού κλιμακίου στις σχολικές μονάδες.

- **Κάπνισμα:** Πρόκειται για δράσεις ενημέρωσης των μαθητών για τις επιβλαβείς συνέπειες του καπνίσματος και διενεργείται από επαγγελματίες υγείας των μονάδων της 7^{ης} ΥΠΕ Κρήτης και τα Ιατρεία Διακοπής Καπνίσματος των νοσοκομείων. Απευθύνεται σε εφήβους που φοιτούν στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Στόχος είναι η ενεργοποίηση των μαθητών σε θέματα που σχετίζονται με το κάπνισμα και τις βλαβερές επιπτώσεις αυτού και υλοποιείται με παρουσιάσεις σε σχολικές μονάδες, ημερίδες, ενημερωτικές συναντήσεις. Το πρόγραμμα δύναται να συνδυαστεί με ενημερωτικές συναντήσεις γονέων στο χώρο του σχολείου σε συνεργασία με τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων και με την ενημέρωση των λειτουργών της εκπαίδευσης.
- **Αλκοόλ και Νέοι:** Πρόκειται για δράσεις ενημέρωσης των μαθητών για τις επιβλαβείς συνέπειες της χρήσης αλκοόλ από το Δίκτυο Αλκοολογίας Κρήτης και τις μονάδες πρόληψης του ΟΚΑΝΑ σε τρία στάδια: ενημέρωση, βιωματική άσκηση, παρουσίαση άσκησης. Στο πρώτο και τρίτο στάδιο μπορούν να συμμετάσχουν και γονείς, οι οποίοι ενημερώνονται παράλληλα από το ιατρικό προσωπικό. Απευθύνεται σε παιδιά από την Δ' Δημοτικού έως το Λύκειο και στόχος είναι η ενεργοποίηση των μαθητών σε θέματα που σχετίζονται με τη χρήση αλκοόλ και τις βλαβερές επιπτώσεις αυτού. Υλοποιείται με παρουσιάσεις σε σχολικές μονάδες, ημερίδες, ενημερωτικές συναντήσεις και δύναται να συνδυαστεί με ενημερωτικές συναντήσεις γονέων στο χώρο του σχολείου σε συνεργασία με τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων και με την ενημέρωση των λειτουργών της εκπαίδευσης.
- **Διενέργεια μαθημάτων πρώτων βοηθειών από φοιτητές ιατρικής:** Πρόκειται για μαθήματα πρώτων βοηθειών, διάρκειας 4-4 ½ ωρών με ομάδα στόχο παιδιά άνω των 8 ετών, συλλόγους γονέων και κηδεμόνων και εκπαιδευτικούς. Στόχος είναι η απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στην παροχή πρώτων βοηθειών και υλοποιείται από επισκέψεις κλιμακίων επαγγελματιών υγείας και πιστοποιημένων φοιτητών ιατρικής στις σχολικές μονάδες.
- **Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας:** Πρόκειται για τη δυνατότητα εκπαιδευτικών επισκέψεων σχολικών τάξεων σε δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε ώρες που δεν θα διαταράσσεται η λειτουργία των μονάδων, όπου θα πραγματοποιούνται παρουσιάσεις επί θεμάτων υγείας και γνωριμία των μαθητών με τις δομές και την αναγκαιότητα της πρόληψης. Απευθύνεται σε παιδιά Δημοτικού έως και Γυμνασίου και στόχος είναι η εξοικείωση των παιδιών με τις δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και με την αξία της πρόληψης.
- **Πρόγραμμα απόκτησης κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων για εκπαιδευτικούς:** Πρόκειται για πρόγραμμα απόκτησης κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων μέσω βιωματικών σεμιναρίων. Πραγματοποιείται σε ετήσια βάση για τους εκπαιδευτικούς του Νομού Ηρακλείου από το Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ηρακλείου.

4. Δεσμεύονται έκαστο μέρος για:

Όλα τα μέρη δεσμεύονται ρητά για την καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας για την υλοποίηση του κοινού πλαισίου δράσης, όπως ενδεικτικά αναφέρεται παρακάτω:

- Η **7η Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης** διαθέτει τους επαγγελματίες υγείας και την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για την υλοποίηση δράσεων και προγραμμάτων, το ενημερωτικό υλικό, την υποστήριξη για τη διοργάνωση κοινών ημερίδων, εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων για την πλήρη ενημέρωση και κατάρτιση του μαθητικού πληθυσμού, του εκπαιδευτικού προσωπικού και των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων σε θέματα που αφορούν στην αγωγή και προαγωγή υγείας και την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων, την από κοινού διοργάνωση ή υποστήριξη δράσεων στα πλαίσια της αγωγής και προαγωγής υγείας και την παροχή ανθρώπινου δυναμικού για την υποστήριξη των δράσεων του κοινού πλαισίου δράσεων. Επίσης, η 7^η ΥΠΕ δεσμεύεται να εισηγηθεί θετικά την στήριξη των παραπάνω προγραμμάτων μέσα από Εθνικούς ή Ευρωπαϊκούς πόρους.
- Η **Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης** διαθέτει τις σχολικές μονάδες, την υποστήριξη για τη διοργάνωση κοινών ημερίδων, εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων για την ενημέρωση και κατάρτιση επαγγελματιών υγείας σε θέματα που αφορούν στη διδακτική και προσέγγιση παιδιών και εφήβων, την από κοινού διοργάνωση ή υποστήριξη δράσεων στα πλαίσια της αγωγής και προαγωγής υγείας και την παροχή ανθρώπινου δυναμικού για την υποστήριξη των δράσεων του κοινού πλαισίου δράσεων. Επίσης, δεσμεύεται για τη διοικητική διευκόλυνση της πρόσβασης των επαγγελματιών υγείας που αναπτύσσουν προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας στις σχολικές μονάδες, για την παροχή δεδομένων προκειμένου να γίνει σωστός προγραμματισμός των δράσεων και τον ορισμό στελεχών – υπευθύνων σε κάθε μονάδα, προκειμένου να επιτευχθεί η επικοινωνία και ο συντονισμός των απαιτούμενων δράσεων. Τέλος, δεσμεύεται να εισηγηθεί θετικά την στήριξη των παραπάνω προγραμμάτων μέσα από Εθνικούς ή Ευρωπαϊκούς πόρους.

5. Τα όργανα για την υλοποίηση του παρόντος πλαισίου αντίληψης και συνεργασίας

Για το συντονισμό όλων των απαραίτητων ενεργειών για την εξειδίκευση και υλοποίηση του κοινού πλαισίου δράσης, αλλά και τη διευθέτηση κάθε σχετικού ζητήματος, θα συσταθεί **Συντονιστική Επιτροπή**, αποτελούμενη από ένα ή περισσότερους (μέγιστο 4) εκπροσώπους από κάθε φορέα, με έγγραφη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα. Η συντονιστική αυτή επιτροπή φέρει την ευθύνη για την πρόταση προς τις διοικήσεις των μερών των δράσεων που θα υλοποιηθούν, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών, αλλά και τη δρομολόγηση των απαιτούμενων ενεργειών.

Στα μέρη του παρόντος πλαισίου αντίληψης και συνεργασίας, δύναται να προστεθούν και άλλοι φορείς, οι οποίοι προτίθενται να συμβάλλουν έμπρακτα στην υλοποίηση του κοινού πλαισίου δράσης. Οι όροι και προϋποθέσεις της σύμπραξης των μερών θα καθοριστούν με την

υπογραφή πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των, στο οποίο θα αναφέρονται όλες οι διαδικασίες για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού.

Για την υλοποίηση επιμέρους δράσεων του κοινού πλαισίου δράσης δύνανται να συστήνονται κατά περίπτωση **Ομάδες Εργασίας**, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφαση των διοικήσεων των μερών. Για την καλύτερη οργάνωση και συντονισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε επίπεδο σχολικής μονάδας, δύνανται ο ορισμός στελεχών-συνδέσμων σε κάθε σχολική μονάδα.

6. Εμπιστευτικότητα

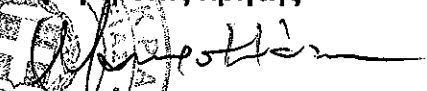
Τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να τηρούν την εχεμύθεια στα στοιχεία που είτε τους δόθηκαν ή προέκυψαν κατά την εκτέλεση του παρόντος χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση των μερών, ούτε κοινοποιούν στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες, των οποίων λαμβάνουν γνώση και είναι σχετικά με το παρόν. Τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να μεριμνούν, ώστε το προσωπικό τους, οι τυχόν συνεργαζόμενοι με αυτούς να τηρούν την ως άνω υποχρέωση.

Ρητά ορίζεται ότι δεν προκύπτει οικονομική επιβάρυνση από το παρόν πλαίσιο συνεργασίας για τα μέρη.

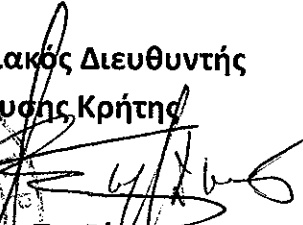
Το παρόν μνημόνιο αντίληψης και συνεργασίας θα τεθεί σε ισχύ με την υπογραφή του από τους εκπροσώπους των συμβαλλόμενων, έχει διάρκεια τριών ετών από την υπογραφή του και δύνανται να λήξει μετά από έγγραφη επιθυμία ενός εξ αυτών.

Η 7η Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης και η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης, επιβεβαιώνοντας την αμοιβαία πρόθεσή τους να συνεργασθούν εγκαίρως και αποτελεσματικά για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των σε θέματα αγωγής και προαγωγής υγείας, προσέρχονται στην υπογραφή του Πλαισίου Αντίληψης και Συνεργασίας συνεργασίας γι' αυτό το σκοπό, το οποίο συντάσσεται και υπογράφεται σε δύο (2) αντίγραφα.

Τα Μέρη

Η Διοικήτρια της 7^{ης} Υγειονομικής
Περιφέρειας Κρήτης

Ελένη Ε. Μαυρομάτη

Ο Περιφερειακός Διευθυντής
Εκπαίδευσης Κρήτης

Γεώργιος Τερζάκης

